

Schaarste en overvloed

Dick van Damme

Adviseur Logistiek bij TNO en lector Logistiek aan de Hogeschool van Amsterdam. dick.vandamme@tno.nl

Een bijna Dostojewskiaanse titel, terwijl ik het heel *down to earth* bedoel. Traditioneel was logistiek er vooral op gericht om overvloed efficiënt in goede banen te leiden. Heel veel goederen, pallets en (rol-)containers moeten snel, betrouwbaar en goedkoop worden gedistribueerd. Uitsluitend efficiënt omgaan met overvloed is niet meer voldoende, het zorgvuldig omgaan met schaarste wordt belangrijker.

Veel van de 'nieuwe' logistieke uitdagingen liggen op het gebied van het slim omgaan met zowel schaarste als overvloed. Productiemiddelen zoals ruimte, grond- en brandstoffen en soms gekwalificeerd personeel zijn schaars. Voor frisse lucht en schoon water geldt hetzelfde. Grote aantallen producten en containers etc. zijn er nog steeds. Het organiseren van deze schaarste en overvloed op een effectieve, betrouwbare, veilige en duurzame manier is de grote uitdaging. En dat tegen niet al te hoge kosten, want geld is ook schaars.

Grote aantallen en volumes zijn er natuurlijk nog steeds en dan gaat het niet alleen om goederen. Afgelopen zomer waren er veel evenementen in Nederland. Van Sail Amsterdam tot wandel 4-daagse in Nijmegen, van de Giro in Amsterdam en de Tour de France in Rotterdam en Zeeland tot de KLM-open (golf) in Hilversum, Van North Sea Jazz in Rotterdam tot Lowlands in Biddinghuizen. Mooi is dat Rijkswaterstaat in haar communicatie over wegwerkzaamheden tijdens de zomer daar ook de evenementen in Nederland bij betreft. Evenementen trekken immers steeds meer bezoekers of deelnemers en de aan- en afvoer van al die mensen naar en van een evenement wordt een steeds grotere logistieke opgave. Dit wordt nog versterkt indien op veel locaties langs de Nederlandse snelwegen 'de schop de grond in is gegaan'. Dat een goede (logistieke) organisatie van die personenstromen van, naar en tijdens een evenement zeer belangrijk is, werd pijnlijk duidelijk tijdens de Love Parade in Düsseldorf. Hier overleden 21 bezoekers door een slechte logistieke organisatie. De verhouding tussen de (overvloed aan) aanwezige mensen en de (schaarse) beschikbare ruimte was volledig uit balans.

Heel veel gebeurt er ook in het Verre Oosten waar we met een handelsmissie van het Ministerie van Verkeer & Waterstaat begin september aanwezig waren. Deze missie naar Shanghai, Singapore en Hong Kong liet zien dat China en

Nederland veel voor elkaar kunnen betekenen op logistiek gebied. En dan gaat het niet alleen om de grote aantallen zeecontainers die van China naar Nederland worden getransporteerd. Nederland is klein en dus van oudsher gewend om creatief om te gaan met schaarse ruimte en dat geldt zeker voor logistieke ondernemingen en de lucht- en zeehavens.

China is natuurlijk heel groot, en daar zou je schaarse ruimte niet direct als uitdaging verwachten. Toch ligt dat iets genuanceerder. China heeft namelijk negen steden met meer dan tien miljoen inwoners. Heel veel mensen op een relatief beperkt gebied, waar ruimte dus wel degelijk een 'issue' is. Vergelijkbare uitdagingen op het gebied van logistiek, mobiliteit en duurzaamheid voor China en Nederland. Door onder andere de overvloed aan goederen en personen enerzijds en schaarse ruimte en grond- en brandstoffen anderzijds zie je een toenemende verwevenheid van uitdagingen, thema's en beleidsterreinen. De *blurring boundaries* of vervagende grenzen nemen toe op verschillende niveaus, de uitdagingen en dilemma's waar we voor staan kunnen niet door één organisatie of instantie worden opgelost. Er dient meer te worden afgestemd, gecoördineerd en geregisseerd. Kijk naar de innovatiethema's van de Commissie Van Laarhoven en in het verlengde daarvan Dinalog: Regierol Mainports en Cross Chain Control Centre. Dit zijn thema's en uitdagingen te complex voor één partij, daar zijn consortia van ondernemingen en kennisinstellingen voor nodig. Dit vereist dus samen werken, heel veel samen werken en dat is op zichzelf ook weer een uitdaging. Dat vergt naast intelligentie en creativiteit ook sociale intelligentie en flexibiliteit en daar hebben we heel veel goed gekwalificeerd personeel voor nodig. En dat is weer schaars, dus ruim baan voor onderwijs en innovatie! ■